

[Gunnar Fog-Petersen.]

portvarer, baade Landbrugsvarer og Industrivarer, og tillige en forøget Industrieksport og gode Indtjeningsforhold for Skibsfarten. Det Tidspunkt kan forhaabentlig imødeses inden saa forfærdelig længe, da der er mindre Grund til at tage Hensyn til Valutaen, end der har været.

Men hvad angaar det handelspolitiske, tror jeg at turde sige, at det er i Dag det centrale, det væsentligste i Regulerings-systemet, og det er det Omraade, hvor vi som selvstændig Nation har mindst Frihed, mindst fri Raadighed over, hvad vi vil gøre. Selv det ærede Medlem, der talte for Partiet Venstre (Villemoes), erkendte, at det var Forhold udefra, som her havde dikteret os vort Standpunkt. Og det ligger jo i Sagens Natur, at et Folkesamfund paa $3\frac{3}{4}$ Mill. Mennesker, som kun udmærker sig i Folkenes almindelige Samfund derved, at de har været i Stand til at oparbejde en i Forhold til Befolkningmængden usædvanlig stor Udenrigshandel, baade Eksport og Import, ikke selvstændigt kan bestemme, hvordan denne Handel skal foregaa med de omliggende store Lande og Handelssamfund, naar disse opstiller bestemte Betingelser for en saadan Samhandel — og dette er jo paa mange Omraader i væsentlig Grad fremdeles Tilfældet, ja, som den højtærede Handelsminister sagde, i det egentlige er det i samme Grad Tilfældet i Dag, som det har været hidtil. Derfor siger jeg, at det er det væsentligste i Valutacentral- og Regulerings-systemet, at man kan tage Hensyn hertil og derved skabe Mulighed for at faa vor Eksport afsat i det Omfang, det sker. Og dér er man i samme Grad, som man har Ansvar, nødt til at holde sig til Sandheden i det gamle Ordsprog, at een Fugl i Haanden er bedre end ti paa Taget; den sikrede Afsætning af vor Eksport i det Omfang, den nu sker, er bedre end Haabet om noget mere paa et løst Grundlag.

Iagttagelsen af det tredie Formaal, Beskæftigelsen, har, efter hvad der er oplyst for os, haft til Følge, at ca. 80 000 flere er blevet beskæftiget i Haandværk og Industri, medens Landbruget har afgivet ca. 35 000 Helaarsarbejdere. Naar man nu hører den Anskuelse fremsat og ser den paa Tryk, at det er Valutacentralen, som har fremkaldt denne Forskydning, maa man sige, at det er en mærkelig Misforstaaelse. Det kan Valutacentralen selvfølgelig ikke gøre, og den har ikke gjort det. Den kan gennem sin Administration have forstærket disse Forskydninger eller hemmet dem, efter som Administrationen er mere eller mindre smi-

dig og imødekommende i det enkelte Tilfælde. Men det er kun Smaating over for Hovedsagen, som er den, at en stor Del af de 35 000, som er gaaet fra Landbruget, sammen med et i øvrigt betydeligt Antal, nemlig den aarlige Befolkningstilvækst, har faaet Beskæftigelse i Byerhvervene. Dette skyldes det ganske simple Forhold, som jo er let at se, at Landbruget har haft vanskelige Tider, begrænset Eksport, smaa Indtægter, og derfor har været nødt til at skyde Befolkningen fra sig, medens der samtidig har været relativt gode, undertiden endda meget gode Tider for Haandværk og Industri. Om Forskydningen vil blive ved at udvikle sig paa den Maade, kan man ikke vide noget afgørende om i Øjeblikket, og det samme gælder den Prisstigning, som vi er ude for.

Det er ogsaa i det store og hele en Misforstaaelse, at det er Valutacentralen, som har fremkaldt denne Prisstigning. Prisstigningen har jo fundet Sted ogsaa paa Steder i Verden, hvor man ingen Valutacentral havde. Den er et internationalt Fænomen, og den Statistik, som er offentliggjort i Embedsmændenes Betænkning til Forslaget, synes at godtgøre, at Valutacentralen ingen Indflydelse har haft paa Prisdannelsen i vort Land.

Naar det forholder sig saaledes, maa man indrømme, at det er nødvendigt at fortsætte med dette System. Saa kommer Spørgsmaalet: I hvilket Omfang er det nødvendigt? Hvor meget er der ændret i Tiden? Hvor vidt kan man strække sig med Lempelser, med en begyndende Afvikling? Jeg vil gerne sige til det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange), at for mig er det afgørende ikke, naar man begynder paa Afviklingen af en saadan Sag, at tage saa store Skridt straks, at man muligvis maa sige: Nu er jeg traadt længere ud, end Isen kan bære. Det afgørende for mig er, at Skridtene gaar i den rigtige Retning, selv om de kun er smaa og forsigtige. At Skridtene overhovedet tages, at der er en Bevægelse i den rigtige Retning, selv om den kun er lille, selv om Skridtene kun er korte, det er det afgørende. Dette at tage de store Skridt er ikke saa væsentligt.

Jeg kan ikke bedømme fuldt ud, i hvor høj Grad det ærede Medlem har Ret, men lad mig gaa ud fra, at han havde Ret i, at en Del af de Varer, som i Aar efter Lovforslaget opføres paa Frilisten, lige saa godt kunde have været opført dér i Fjor, og saa vil det ærede Medlem drage den Slutning deraf, at man kunde lige saa godt have taget det Skridt i Fjor. Jeg skal ikke afgøre,